

Iskolánk értékmentő és -teremtő műhely...”

Beszélgetés Czeglédiné dr. Gurzó Mária igazgatóval

1949-ben nyitotta meg kapuit Gyulán az ország egyetlen román középiskolája, a Nicolae Bălcescu Román Gimnázium. Ebbe a két tannyelvű gimnáziumba a határ menti, románok által is lakott településekről, a két tannyelvű és nyelvoktató iskolákból (Battonya, Bedő, Elek, Kétegyháza, Körösszakál, Körösszegapáti, Méhkerék és Pusztatollaka) iratkoznak be a tanulók. A gyulai román oktatási intézmény hármass funkcióit tölt be: általános iskola, gimnázium és kollégium. De ugyanitt található a gyulai Román Kulturális Centrum is. A 2006/2007-es tanév végén lejárt az öt évre kinevezett iskolaigazgató, Czeglédiné dr. Gurzó Mária megbízatása, ezért a gyulai önkormányzat pályázatot írt ki. Erre a posztra két pályázó jelentkezett: Czeglédiné dr. Gurzó Mária és Vargáné Crăciun Mihalea. 2007 június 28-án, a gyulai képviselőtestület eldöntötte: mivel az iskola tantestülete és alkalmazottai, a Román Kissebségi Önkormányzat és a helyi önkormányzat Oktatási Bizottsága az eddigi igazgatónő, Czeglédiné dr. Gurzó Mária pályázatát támogatta, az igazgatónőt öt esztendőre újra kinevezték. Czeglédiné dr. Gurzó Máriával beszélgettünk a jövőt érintő projektekről.

– Igazgatónő, másodjára nevezték ki ennek az intézménynek az élére. Hogyan kívánja folytatni eddigi tevékenységét?

– Egyrészt, azon az úton haladunk tovább, amelyen eddig, ugyanakkor vannak új terveink is. Kollégáimmal úgy véljük, hogy mi egy láncszem vagyunk a román fiatalokat képző, egymásra épülő intézményrendszerben, amely hatvan évvel ezelőtt kezdődött el és reméljük, hogy ennek az iskolának a messzeségbe nyúló jövője is lesz. Szeretnénk valóban konstruktív láncszem lenni. Filozófiánk, hogy megőrizzük ennek az iskolának a múlt- és jelenbeli értékeit és természetesen új értékeket is teremteni akarunk. A világ megváltozott. Az a társadalmi és kulturális környezet, amelyben élünk, nagy mértékben átalakult. A harmadik évezred elejének elvárásai igen nagyok és nekünk fel kell vennünk ennek a rohanó világnak a tempóját és olyan fiatalokká kell formálnunk növendékeinket, akik képesek lesznek a gyakorlatban megvalósítani az itt tanultakat. Iskolánk olyan értékmentő, -teremtő - és érték közvetítő szellemi műhely szeretne lenni, amely jól szolgálja a különböző kultúrák és nyelvek iránti nyitottságot, az egyetemes, európai, s benne a két nép kulturális értékei iránti fogékonyságot, s mindezzel párhuzamosan az etnikai, a lokális szín megőrzését. Ugyanakkor nagyon komolyan kell koncentrálnunk az idegen nyelvek oktatására. Ezeket a lehetőségeket kezdtük el gazdagítani. Ősztől tanulóink spanyol nyelvet is tanulhatnak az angol, olasz és francia mellett. Sok tervünk van a jövőt illetően. Az elmúlt esztendőben sikerült gyarapítanunk azokat az ismereteket, amelyeket át kívántunk adni az új generációk számára, bevezetve a román népismeret tan-

tárgyat, amely a tudomány legkülönbözőbb ágaival foglalkozik. Ugyanakkor sokkal nagyobb hangsúlyt fogunk fektetni a mindennapi nyelvhasználatra, annak érdekében, hogy tanulóink minél jobban és szebben beszéljenek, társalognak román nyelven. Az iskolának hatalmas szerepe van ezeknek az ismereteknek az átadásában.

– Milyen konkrét projektjeik vannak?

– Jó és gyümölcsöző a kapcsolatunk a romániai oktatási intézményekkel, Nagyváradon és Aradon. Rendszeresek például a pedagóguscseres programjaink. Szeretnénk megvalósítani egy diákcsere programot is, mégpedig úgy, hogy tanév közben tanulóink romániai iskolákba járjanak néhány héttig, így román nyelvi környezetben hatékonyabban

elmélyülhetnek a román nyelv ismeretében. Hasonló együttműködést tervezünk az olasz nyelvet illetően is, kapcsolataink vannak már, de leginkább romániai intézményekkel szándékozunk komolyabb együttműködési megállapodásokat kötni.

Két-három évvel ezelőtt el akartunk indítani egy idegenvezetői tanfolyamot, de nem tudtuk megvalósítani, mert gimnáziumunk csak elméleti oktatást folytathat, nem pedig szakmai irányút, így erre nem kaptunk támogatást. Felnőttképzéseket szeretnénk indítani: ebben idegen nyelvű pedagógusaink ismereteiből akarunk profitálni. Ugyanígy együtt fogunk működni a Szegedi Egyetem Román Tanszékével, ahol a román üzleti szakmai nyelv oktatását kezdték meg. Felvesszük a kapcsolatot több, más felsőfokú intézménnyel is.

Ami tanulóink iskolán kívüli tevékenységét illeti, sűríteni fogjuk a romániai kirándulásokat, a hegyekbe, a kolostorokhoz, valamint íróink és költőink emlékházaihoz. Rövid időn belül Cornel *Munteanu* egyetemi tanár kutatásai befejeződnek iskolánk történetét illetően és az év végéig kiadjuk az intézmény hatvan éves tevékenységéről szóló monográfiát. Ősszel csatlakozunk a battonyai román általános iskolához, az aradi Țichindeal Gimnáziumhoz és a nagyváradi tanfelügyelőséghez egy közös eurórégiós projekt keretében. Közismert, hogy is-

kolai könyvtárunk különvált a városi Mogyoróssy János könyvtártól, amelyhez eddig tartozott: így romániai kapcsolatainknak köszönhetően bővíteni fogjuk könyvtárunkat és egyúttal elkészítjük ennek elektronikus leltárát.

A román nyelvű tankönyvellátás szintén régi probléma, ezért pedagógusaink részt vesznek majd a tankönyvírásban és fordításban. A „Licurici” (Szentjánosbogár) című eurórégiós iskolai újságunkat évkönyv formájában is kiadjuk, amelyet tanulóink együtt szerkesztenek a romániai és szerbiai román gyerekekkel. Gimnazistáink eddig is számos, a román nyelvhez, irodalomhoz és kultúrához kötött versenyen vettek részt, úgy Magyarországon, mint Romániában, és ezt a fajta tevékenységet tovább fogjuk erősíteni. Ami pedig intézményünk épületét illeti, kitartunk a Román Kulturális Centrum újjáépítése második szakaszának megvalósítása mellett. Meg vagyunk győződve arról, hogy a gyulai Román Általános Iskola és Gimnázium – amelynek sajátos profilja a román nyelv és kultúra minél magasabb szintű közvetítése és az identitástudat formálása – nemcsak hatvan éves múlttal rendelkezik, de sokat ígérő jövő előtt is áll. A hagyományápolás és a korszerű műveltségátadás szellemében próbáljuk méltó helyünket elfoglalni a nemzet iskoláinak a sorában.

Patkás Rita

A gyulai Román Ortodox Püspökség bibliai tábort rendezett Gyulán a román általános iskolás gyerekeknek. A táborozók részt vettek a Szt. Miklós Katedrálisban megtartott szentmisén is.

**Anca Liana
Crișan
felvétele**